

Évközi 9. vasárnap

Lk 7,1–10

A kafarnaumi százados

Joseph Klausner majdnem két évezreddel Jézus születése után írta meg az első héber nyelvű zsidó életrajzot. Tanulmányozta, vajon Jézus vétett-e a zsidó vallási törvények ellen, és megállapította, hogy nem. Sőt, azt is észrevette, hogy a pogányok iránti nyitottsága vallását képessé tette arra, hogy a jámbor pogányokat később felvegye az Egyházba. A mai evangéliumi történet ennek a nyitottságnak a legfényesebb és „legfehérebb” bizonyítéka. Aki Kafarnaumba elzarándokol, a fekete bazaltkőből épült város romjain megpillantja a vakítóan fehérlő hellenista zsinagógát. A környéken több tíz kilométeres körzetben nincs fehér mészke vagy márvány. Ez a fehér zsinagóga hirdeti a mai történetben szereplő jámbor római százados művét. Csak félig igaz, amit a történet állít: „a zsinagógát is ő építette nekünk” (5. v.). A római katonaság nem épített zsinagógát, de Galileában a zsidók és a pogányok példamutatóan békében éltek egymás mellett. A névtelen humanus római százados, valószínűleg a helyőrség parancsnoka volt. Tudta, ha besegít a zsinagóga építésébe, és a katonai szállító járműveket a helyi lakosok rendelkezésére bocsátja, olyan kapcsolatot épít ki a helyi zsidókkal, amely megkönnyíti a későbbi rendfenntartást. Így is történt, hiszen a Jézushoz járuló zsidók szólnak az érdekebe: „szereti népünket”. Ezt biztos nem sok rómairól mondták a zsidó közösség tagjai.

A történetben bemutatkozik a százados, aki nem a családjáért, hanem egyik szolgájáért aggódik. Tudta, hogy a gyógyításra, amit kért Jézustól, a zsidó vallási törvények szerint nem kerülhet sor a házában. Ezért mondja, Jézus egyetlen szavával a házon kívül is meggyógyíthatja a szolgát. A katonai rendszabályok alapján meg is indokolja „magam is alárendelt ember vagyok” (8. v.). Jézus így fogalmazta meg csodálatát: „Ekkora hitet még Izraelben sem találtam” (9b). A gyógyítás bekövetkezik, a küldöttek gyógyultan találják a szolgát.

A római százados hitvalló szavai olyan mély nyomot hagytak a keresztény közösségben, hogy az áldozás előtti ima az ő szavainak a parafrázisa: „Uram, nem vagyok méltó...” Ez a névtelen római, megelőzve sok más pogányt, a nemzeti és vallási ellentétek

áthidalásában bízó hit példaképe, a gyógyítás pedig a bízó hit jutalma lett. Nem véletlenül Lukács (7,1–10) és Máté (8,5–13) pogány barát-szemlélettel meséli el a történetet. Kettőjük közül Lukács érdekelt a pogány tisztviselők jóindulatának megnyerésében a keresztény közösség számára. Máté pedig saját zsidó hallgatóságának intő példaként idézi, és egy pogány barát-proféciát kapcsol hozzá (8,11). János evangéliumában (4,46–54) Jézus a csodás jeleket hajszoló zsidókkal vitázik. Királyi tisztviselőről van szó és nem világos vajon zsidó vagy pogány emberről szól-e a történet.

Ma korszerűtlen ezt a kérdést zsidó-pogány összefüggésben vizsgálni. A történetet inkább a bennfentes egyházas szemlélettel élő keresztények és a jóindulatú útkeresők kettő csoportja között kellene elhelyezni. Minden vallási közösségben működik a klub szellem: aki hozzánk tartozik, az jó, aki nem, az rossz. A történet szemben áll ezzel a szemlélettel. Jézus a bízó hitet, és nem a hitvallás formáját nézte. Ne sértődjünk meg, ha Isten most is meghallgatja azok imáját, akik a templomon kívül, és nem magukért, hanem másokért kérik. Jézus barátainak és ellenségeinek köre nem fedti le egyetlen társadalmilag ismert csoportot. Krisztus mindegyikünk szívét és lelkét vizsgálva hozza meg ítéletét. Számára nem csoportok, hanem emberek léteznek, akik megérik a könyörületes Isten közelségét, és hisznek a segítségében. Ők Isten igaz gyermekei. Akármilyen nyelvet beszélnek és akármilyen kultúrát ismernek, és akármilyen a társadalmi státusuk.

A százados szolgájának imája

Drága Istenem!

Porból teremtettél. Hús és vér vagyok. Látok, hallok, érzek. Amikor nap-nap után rád szomjazva neked szánom időm egy részét, gyakran nem érzem, hogy ott vagy velem, nem mutatod meg nekem jelenlétedet. Olyankor akkora szükségét érzem annak, hogy láthassalak, érinthesselek, hús-vér testemmel érzékelhesselek. Uram, te Kafarnaumban, amikor gyógyítottál, testileg ugyan nem voltál jelen, hatalmad mégis megnyilvánult, és minden száj a környéken az élő és gondoskodó Istent dicsőítette.

Köszönöm neked, Istenem, hogy ezáltal azt is megmutatad, hogy ha nem is érzékelem jelenlétedet, akkor is ott vagy velem, erőddel és hatalmaddal mellettem állsz és védelmezel engem. Kérlek, add, hogy a csüggedés és magány óráiban ez mindig eszembe jusson! Amen.